

**Konvencija Sveta Evrope o ukrepanju proti
trgovini z ljudmi**

Preambula

Države članice Sveta Evrope in druge podpisnice konvencije so se

ob upoštevanju, da je cilj Sveta Evrope doseči večjo enotnost njegovih članic;

ob upoštevanju, da trgovina z ljudmi pomeni kršitev človekovih pravic in napad na človekovo dostojanstvo in integriteto;

ob upoštevanju, da je posledica trgovine z ljudmi lahko suženjstvo žrtev;

ob upoštevanju, da morajo biti spoštovanje pravic žrtev, varstvo žrtev in boj proti trgovini z ljudmi najpomembnejši cilji;

ob upoštevanju, da morajo biti vsi ukrepi ali pobude proti trgovini z ljudmi nediskriminacijski ter upoštevati enakost spolov in pravice otrok;

ob sklicevanju na izjave ministrov za zunanje zadeve držav članic na 112. zasedanju (14.–15. maj 2003) in 114. zasedanju (12.–13. maj 2004) Odbora ministrov, ki pozivajo k večjemu ukrepanju Sveta Evrope proti trgovini z ljudmi;

ob upoštevanju Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (1950) in njenih protokolov;

ob upoštevanju naslednjih priporočil Odbora ministrov državam članicam Sveta Evrope: Priporočilo št. R (91) 11 o spolnem izkoriščanju, pornografiji in prostituciji ter trgovini z otroki in mladoletniki; Priporočilo št. R (97) 13 o ustrahovanju prič in pravicah do obrambe, Priporočilo št. R (2000) 11 o ukrepanju proti trgovini z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja, Priporočilo Rec (2001) 16 o varstvu otrok pred spolnim izkoriščanjem in Priporočilo Rec (2002) 5 o varstvu žensk pred nasiljem;

ob upoštevanju naslednjih priporočil Parlamentarne skupščine Sveta Evrope: Priporočilo 1325 (1997) o trgovini z ženskami in prisilni prostituciji v državah članicah Sveta Evrope, Priporočilo 1450 (2000) o nasilju nad ženskami v Evropi, Priporočilo 1545 (2002) za ozaveščanje o trgovini z ženskami, Priporočilo 1610 (2003) o migracijah, povezanih s trgovino z ženskami in prostitucijo, Priporočilo 1611 (2003) o trgovini z organi v Evropi, Priporočilo 1663 (2004) o suženjstvu v domačem okolju: služabništvo, varuške in naročanje nevest po pošti;

ob upoštevanju Okvirnega sklepa Sveta Evropske unije z dne 19. julija 2002 o boju proti trgovanju z ljudmi, Okvirnega sklepa Sveta Evropske unije z dne 15. marca 2001 o položaju žrtev v kazenskem postopku in Direktive Sveta Evropske unije z dne 29. aprila 2004 o dovoljenju za prebivanje, za državljane tretjih držav, ki so žrtve trgovine z ljudmi ali so jim pomagali pri nezakoniti preselitvi, in ki sodelujejo s pristojnimi organi;

ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in njenega Protokola za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, zaradi izboljšanja varstva, ki ga zagotavljata, in za razvoj standardov, ki jih vsebujeta;

ob upoštevanju drugih mednarodnopravnih dokumentov, pomembnih za ukrepanje proti trgovini z ljudmi;

ob upoštevanju potrebe, da se pripravi celosten mednarodnopravni dokument, ki obravnava človekove pravice žrtev trgovine z ljudmi in s katerim se ustanavlja poseben mehanizem za spremljanje,

dogovorile:

I. poglavje – Namen, področje uporabe, načelo nediskriminacije in opredelitev pojmov

1. člen – Namen konvencije

1. Namen te konvencije je:

- a) preprečevati trgovino z ljudmi in se bojevati proti njej, obenem pa zagotavljati enakost spolov;
 - b) varovati človekove pravice žrtev trgovine z ljudmi, oblikovati celovito varstvo in pomoč za žrtve in priče, obenem pa zagotavljati enakost spolov ter zagotoviti učinkovito preiskavo in pregon;
 - c) spodbujati mednarodno sodelovanje pri ukrepanju proti trgovini z ljudmi.
2. Da bi pogodbenice učinkovito izvajale konvencijo, se z njo vzpostavlja poseben mehanizem za spremljanje.

2. člen – Področje uporabe

Ta konvencija se uporablja za vse oblike trgovine z ljudmi na nacionalni ali nadnacionalni ravni, povezane z organiziranim kriminalom ali ne.

3. člen – Načelo nediskriminacije

Pogodbenice z izvajanjem konvencije zagotavljajo predvsem varstvo in spodbujanje pravic žrtev brez zapostavljanja na kakršni koli podlagi, kot so spol, rasa, barva, jezik, veroizpoved, politično ali drugo prepričanje, narodno ali socialno poreklo, pripadnost narodni manjšini, premoženje, rojstvo ali druga osebna okoliščina.

4. člen – Opredelitev pojmov

V tej konvenciji:

- a) "trgovina z ljudmi" pomeni novačenje, prevoz, premestitev, dajanje zatočišča ali sprejemanje oseb zaradi izkoriščanja z grožnjo, uporabo sile ali drugimi oblikami prisile, ugrabitvijo, goljufijo, prevaro, zlorabo pooblastil ali ranljivosti ali dajanjem ali prejemanjem plačil ali koristi, da se doseže soglasje osebe, ki ima nadzor nad drugo osebo. Izkoriščanje vključuje vsaj izkoriščanje prostitucije ali drugih oblik spolne zlorabe oseb, njihovo prisilno delo ali storitve, suženjstvo ali podobna stanja, služabništvo ali odstranitev organov;
- b) soglasje žrtve trgovine z ljudmi o nameravanem izkoriščanju iz prejšnje točke se ne upošteva, če so bila uporabljena sredstva iz prejšnje točke;
- c) novačenje, prevoz, premestitev, dajanje zatočišča ali sprejemanje otrok zaradi izkoriščanja se šteje za trgovino z ljudmi, tudi če ne vključuje sredstev iz točke a tega odstavka;
- d) "otrok" pomeni vsako osebo, ki še ni stara osemnajst let;
- e) "žrtev" pomeni vsako osebo, ki je vpletena v trgovino z ljudmi, kot določa ta odstavek.

II. poglavje – Preprečevanje, sodelovanje in drugi ukrepi

5. člen – Preprečevanje trgovine z ljudmi

1. Pogodbenica sprejme ukrepe za vzpostavitev ali okrepitev nacionalnega usklajevanja med različnimi organi, odgovornimi za preprečevanje trgovine z ljudmi in boj proti njej.
2. Pogodbenica sprejme in/ali okrepi učinkovite politike in programe za preprečevanje trgovine z ljudmi z raziskavami, obveščanjem, izobraževanjem ter ozaveščanjem, družbenimi in gospodarskimi pobudami ter programi za usposabljanje, zlasti za osebe, ranljive za trgovino z ljudmi, in strokovnjake, vključene v ukrepanje proti trgovini z ljudmi.
3. Pogodbenica pri razvijanju, izvajanju in ocenjevanju vseh politik in programov iz prejšnjega odstavka spodbuja pristop, ki temelji na človekovih pravicah, vključuje načelo enakosti spolov ter uporablja otroku prilagojen pristop.

4. Pogodbenica sprejme potrebne ustrezne ukrepe, da se omogoči, da migracije potekajo zakonito, zlasti tako, da ustrezni organi razširjajo točne informacije o pogojih za zakonit vstop in prebivanje na njenem območju.
5. Pogodbenica sprejme posebne ukrepe za zmanjšanje ranljivosti otrok za trgovino z ljudmi, predvsem z ustvarjanjem varnega okolja zanje.
6. Kadar je primerno, ukrepi, sprejeti v skladu s tem členom, vključujejo nevladne organizacije, druge ustrezne organizacije in druge oblike civilne družbe, ki se ukvarjajo s preprečevanjem trgovine z ljudmi, varstvom žrtev ali pomočjo zanje.

6. člen – Ukrepi za zmanjšanje povpraševanja

Pogodbenica zaradi zmanjšanja povpraševanja, ki spodbuja vse oblike izkoriščanja ljudi, zlasti žensk in otrok, in vodi v trgovino z ljudmi, sprejme ali okrepi zakonodajne, upravne, izobraževalne, družbene, kulturne in druge ukrepe, kot so:

- a) raziskave o najboljših praksah, metodah in strategijah;
- b) ozaveščanje o odgovornosti in pomembni vlogi medijev ter civilne družbe pri prepoznavanju povpraševanja kot enega od pomembnih vzrokov za trgovino z ljudmi;
- c) ciljno usmerjene kampanje obveščanja, ki po potrebi vključujejo organe oblasti in oblikovalce politik;
- d) preventivne ukrepe, vključno z izobraževalnimi programi za dekleta in fante med šolanjem, ki poudarjajo nesprejemljivost zapostavljanja na podlagi spola in pogubne posledice, ki iz nje izhajajo, pomembnost enakosti spolov ter dostojanstva in integritete vsakega človeka.

7. člen – Ukrepi na meji

1. Pogodbenice brez poseganja v mednarodne obveznosti v zvezi s prostim pretokom oseb poostrijo mejno kontrolo, ki je potrebna za preprečevanje in odkrivanje trgovine z ljudmi.
2. Pogodbenica sprejme zakonodajne in druge ustrezne ukrepe, da prepreči uporabo prevoznih sredstev, ki jih upravljajo komercialni prevozniki, za storitev kaznivih dejanj po tej konvenciji.
3. Kadar je primerno in brez poseganja v veljavne mednarodne konvencije ti ukrepi vključujejo uvedbo obveznosti za komercialne prevoznike, vključno s prevoznimi podjetji ali lastniki ali upravljavci prevoznih sredstev, da preverijo, ali imajo vsi potniki potne listine za vstop v državo.
4. Pogodbenica v skladu s svojim notranjim pravom sprejme potrebne ukrepe za kaznovanje, če so kršene obveznosti iz prejšnjega odstavka.
5. Pogodbenica v skladu s svojim notranjim pravom sprejme potrebne zakonodajne in druge ukrepe, da se zavrne vstop ali prekličejo vizumi oseb, ki so vpletene v kazniva dejanja po tej konvenciji.
6. Pogodbenice okrepijo sodelovanje med organi mejne kontrole, tako da med drugim vzpostavijo in vzdržujejo neposredne komunikacijske poti.

8. člen – Varnost in kontrola dokumentov

Pogodbenica sprejme potrebne ukrepe,

- a) da zagotovi, da so potni ali osebni dokumenti, ki jih izdaja, take kakovosti, da jih ni mogoče zlahka zlorabiti in da se ne dajo brez težav ponarediti ali nezakonito spremeniti, razmnožiti ali izdati, in
- b) da zagotovi popolnost in varnost potnih ali osebnih dokumentov, ki jih izda pogodbenica ali kdo drug v njenem imenu, in da prepreči njihovo nezakonito izdelovanje in izdajanje.

9. člen – Zakonitost in veljavnost dokumentov

Na zaprosilo druge pogodbenice pogodbenica v skladu s svojim notranjim pravom v primernem času preveri zakonitost in veljavnost potnih ali osebnih dokumentov, izdanih ali domnevno izdanih v njenem imenu, za katere obstaja sum, da so bili uporabljeni za trgovino z ljudmi.

III. poglavje – Ukrepi za varstvo in spodbujanje uresničevanja pravic žrtev ob zagotavljanju enakosti spolov

10. člen – Identifikacija žrtev

1. Pogodbenica svojim pooblaščenim organom zagotovi osebje, ki je usposobljeno in kvalificirano za preprečevanje in boj proti trgovini z ljudmi, identificiranje žrtev in pomoč žrtvam, vključno z otroki, in zagotovi, da različni organi sodelujejo med seboj, pa tudi z ustreznimi podpornimi organizacijami, da se žrtve lahko identificirajo v postopku, v katerem se ustrezno upošteva poseben položaj žensk in otrok, ki so žrtve, in jim v ustreznih primerih izda dovoljenje za prebivanje v skladu s pogoji iz 14. člena te konvencije.
2. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe za identifikacijo žrtev po potrebi v sodelovanju z drugimi pogodbenicami in ustreznimi podpornimi organizacijami. Pogodbenica zagotovi, da se oseba, za katero pooblaščen organi utemeljeno sumijo, da je bila žrtev trgovine z ljudmi, ne odstrani z njenega območja, dokler pooblaščen organ ne dokonča postopka identifikacije žrtve kaznivega dejanja, kot ga določa 18. člen te konvencije, in obenem zagotovi, da ta oseba prejme pomoč iz prvega in drugega odstavka 12. člena.
3. Kadar ni znana starost žrtve in obstajajo razlogi za domnevo, da je žrtev otrok, se obravnava kot otrok, med ugotavljanjem njegove starosti pa zanj veljajo posebni varstveni ukrepi.
4. Takoj ko je otrok brez spremstva identificiran kot žrtev, pogodbenica:
 - a) poskrbi, da otroka zastopa zakoniti skrbnik, organizacija ali organ, ki ravna v korist otroka;
 - b) sprejme ustrezne ukrepe za ugotovitev njegove identitete in državljanstva;
 - c) si vsestransko prizadeva, da poišče njegovo družino, kadar je to v korist otroka.

11. člen – Varstvo zasebnega življenja

1. Pogodbenica varuje zasebno življenje in identiteto žrtev. Njihovi osebni podatki se hranijo in uporabljajo v skladu s pogoji iz Konvencije o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov (ETS, št. 108).
2. Pogodbenica sprejme ukrepe, da zagotovi, da identiteta ali podatki, ki omogočajo identifikacijo otroka, ki je žrtev trgovine z ljudmi, niso javno objavljeni v medijih ali kako drugače, razen v izjemnih okoliščinah, da se omogoči izsleditev družinskih članov ali kako drugače zagotovita dobro počutje in varstvo otroka.
3. Pogodbenica v skladu z 10. členom Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot jo razlaga Evropsko sodišče za človekove pravice, preuči sprejetje ukrepov, ki naj medije spodbujajo k varovanju zasebnega življenja in identitete žrtev, tako da sprejmejo notranje predpise ali da jih predpiše zakonodajalec sam ali v sodelovanju z njimi.

12. člen – Pomoč žrtvam

1. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne in druge ukrepe za pomoč žrtvam pri njihovem telesnem, psihološkem in socialnem okrevanju. Taka pomoč naj vsebuje najmanj:
 - a) življenjski standard, ki jim omogoča preživetje, in sicer z ukrepi, kot so: ustrezna in varna namestitve, psihološka in materialna pomoč;
 - b) dostop do nujne medicinske pomoči;
 - c) prevajalske storitve in tolmačenje, če je potrebno;

- d) svetovanje in informacije, zlasti glede pravic in storitev, ki so jim na voljo, v jeziku, ki ga razumejo;
 - e) pomoč, ki zagotavlja, da so njihove pravice in interesi zastopani in upoštevani na ustreznih stopnjah kazenskega postopka proti storilcem;
 - f) otrokom zagotovi dostop do izobraževanja.
2. Pogodbenica ustrezno upošteva varnost in varstvo, ki ju potrebujejo žrtve.
 3. Poleg tega vsaka pogodbenica zagotovi potrebno medicinsko ali drugo pomoč žrtvam, ki zakonito prebivajo na njenem območju in nimajo dovolj sredstev.
 4. Pogodbenica sprejme predpise, v skladu s katerimi se žrtvam, ki zakonito prebivajo na njenem območju, dovoli dostop do trga dela, poklicnega usposabljanja in izobraževanja.
 5. Pogodbenica sprejme ukrepe, kadar je primerno in pod pogoji, ki jih določa notranje pravo za sodelovanje z nevladnimi organizacijami ali drugimi ustreznimi organizacijami ali drugimi oblikami civilne družbe, ki se ukvarjajo s pomočjo žrtvam.
 6. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, s katerimi zagotovi, da pomoč otroku, ki je žrtev, ni pogojena z njegovo pripravljenostjo, da sodeluje kot priča.
 7. Pogodbenica za izvajanje tega člena zagotovi, da se storitve za nastanitev, izobraževanje in ustrezno zdravstveno oskrbo zagotavljajo na podlagi soglasja in seznanjenosti ter ob upoštevanju posebnih potreb oseb v ranljivem položaju in pravic otrok.

13. člen – Obdobje okrevanja in razmisleka

1. Pogodbenica v notranjem pravu zagotovi vsaj 30-dnevno obdobje okrevanja in razmisleka, če obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da je oseba žrtev. Tako obdobje naj traja dovolj dolgo, da si oseba opomore in se znebi vpliva trgovcev z ljudmi in/ali na podlagi seznanjenosti sprejme odločitev, da bo sodelovala s pristojnimi organi. V tem obdobju ni mogoče izvršiti odločbe za izgon. Ta določba ne vpliva na dejavnosti, ki jih opravljajo pooblaščen organi v vseh fazah ustreznih notranjih postopkov, zlasti pri preiskavi in pregonu kaznivih dejanj. V tem obdobju pogodbenice takim osebam dovolijo, da prebivajo na njihovem območju.
2. V tem obdobju so osebe iz prejšnjega odstavka upravičene do ukrepov iz prvega in drugega odstavka 12. člena.
3. Pogodbenicam ni treba upoštevati tega obdobja, če je to onemogočeno zaradi javnega reda in miru ali če se ugotovi, da oseba neupravičeno prosi za status žrtve.

14. člen – Dovoljenje za prebivanje

1. Pogodbenica izda obnovljivo dovoljenje za prebivanje žrtvam v enem ali obeh navedenih primerih.
 - a) pristojni organ meni, da morajo ostati zaradi osebnih okoliščin;
 - b) pristojni organ meni, da morajo ostati zaradi sodelovanja s pooblaščenimi organi pri preiskavi ali v kazenskem postopku.
2. Dovoljenje za prebivanje se za otroke, ki so žrtve, kadar je to potrebno iz pravnih razlogov, izda v skladu s koristjo otroka in se po potrebi obnovi pod enakimi pogoji.
3. Za neobnovev ali odvzem dovoljenja za prebivanje veljajo pogoji, določeni z notranjim pravom pogodbenice.
4. Če žrtev vloži prošnjo za drugačno vrsto dovoljenja za prebivanje, pogodbenica upošteva, da je žrtev imela ali ima dovoljenje za prebivanje v skladu s prvim odstavkom.
5. Ob upoštevanju obveznosti pogodbenic, na kar se sklicuje 40. člen te konvencije, vsaka pogodbenica zagotovi, da odobritev dovoljenja v skladu s to določbo ne vpliva na pravico do pridobitve in uživanja azila.

15. člen – Odškodnina in pravna sredstva

1. Pogodbenica zagotovi, da imajo žrtve od svojega prvega stika s pristojnimi organi dostop do informacij o ustreznih sodnih in upravnih postopkih v jeziku, ki ga razumejo.
2. Pogodbenica v svojem notranjem pravu zagotovi pravico do pravne pomoči zagovornika in brezplačne pravne pomoči žrtvam pod pogoji, ki jih določa njeno notranje pravo.
3. Pogodbenica v svojem notranjem pravu žrtvam zagotovi pravico, da od storilcev dobijo odškodnino.
4. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne in druge ukrepe za zagotovitev odškodnine žrtvam v skladu s svojim notranjim pravom, na primer tako, da se ustanovi sklad za odškodnino žrtvam ali sprejmejo ukrepi ali programi za socialno pomoč in vključitev žrtv v družbo, ki se lahko financirajo s sredstvi, ki izhajajo iz uporabe ukrepov iz 23. člena.

16. člen – Vrnitev v matično državo in vrnitev žrtev

1. Pogodbenica, katere državljanstvo ima žrtev ali v kateri je imela pravico do stalnega prebivanja ob vstopu na območje pogodbenice sprejemnice, omogoči vrnitev te osebe in jo sprejme z upoštevanjem njenih pravic, varnosti in dostojanstva ter brez nepotrebne in nerazumnega odlašanja.
2. Ob vrnitvi žrtve v drugo državo pogodbenica to opravi z upoštevanjem pravic, varnosti in dostojanstva te osebe ter statusa morebitnega pravnega postopka, povezanega s tem, da je oseba žrtev, vrnitev pa naj bo po možnosti prostovoljna.
3. Na zaprosilo pogodbenice sprejemnice zaprosena pogodbenica preveri, ali ima ta oseba njeno državljanstvo, ali je imela pravico do stalnega prebivanja na njenem območju ob vstopu na območje pogodbenice sprejemnice.
4. Da se omogoči vrnitev žrtve, ki nima ustreznih dokumentov, se pogodbenica, katere državljanstvo ima ali v kateri je oseba imela pravico do stalnega prebivanja ob vstopu na območje pogodbenice sprejemnice, strinja, da na zaprosilo pogodbenice sprejemnice izda take potne listine ali druga dovoljenja, kot so potrebna, da osebi omogočijo, da potuje in ponovno vstopi na njeno območje.
5. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne in druge ukrepe za oblikovanje programov vračanja v matično državo, pri čemer sodeluje z ustreznimi nacionalnimi ali mednarodnimi institucijami in nevladnimi organizacijami. Ti programi so namenjeni preprečevanju ponovne obravnave oseb kot žrtv. Pogodbenica se po svojih najboljših močeh zavzema za ponovno vključevanje žrtv v družbo v državi, kamor so se vrstile, vključno z njihovo ponovno vključitvijo v izobraževalni sistem in na trg delovne sile, zlasti s pridobivanjem in izboljšanjem poklicnih spretnosti. Pri otrocih ti programi vključujejo pravico do izobrazbe in ukrepe za zagotovitev ustreznega varstva ali sprejem v družino ali ustrezno varstveno ustanovo.
6. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da žrtvam po potrebi v sodelovanju s katero koli drugo pogodbenico priskrbi informacije o strukturah, ki jim lahko pomagajo v domovini ali državi, kamor se vračajo, kot so na primer organi kazenskega pregona, nevladne organizacije, pravni poklici, ki lahko zagotovijo svetovanje, ter socialne ustanove.
7. Otroci, ki so žrtve, se ne vračajo v državo, če iz ocene varnosti in tveganja izhaja, da vrnitev ne bi bila v njihovo korist.

17. člen – Enakost spolov

Pogodbenica si pri izvajanju ukrepov iz tega poglavja prizadeva spodbujati enakost spolov in vključevati načelo enakosti spolov v razvijanje, izvajanje in ocenjevanje ukrepov.

IV. poglavje – Materialno kazensko pravo

18. člen – Kaznivost trgovine z ljudmi

Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne in druge ukrepe, da se ravnanje iz 4. člena te konvencije obravnava kot kaznivo dejanje, kadar je storjeno naklepno.

19. člen – Kaznivost uporabe storitev žrtve

Pogodbenica preuči sprejetje potrebnih zakonodajnih in drugih ukrepov, da se uporaba storitev, ki po točki a 4. člena te konvencije pomenijo izkoriščanje, obravnava kot kaznivo dejanje po njenem notranjem pravu, če je uporabniku storitev znano, da je oseba žrtev trgovine z ljudmi.

20. člen – Kaznivost dejanj, ki se nanašajo na potne ali osebne dokumente

Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se navedeno ravnanje obravnava kot kaznivo dejanje, kadar je storjeno naklepno in zaradi omogočanja trgovine z ljudmi:

- a) ponarejanje potnih in osebnih dokumentov;
- b) pridobitev ali zagotovitev dokumenta;
- c) zadržanje, odvzem, prikrivanje, poškodovanje ali uničenje potnih ali osebnih dokumentov druge osebe.

21. člen – Poskus storitve kaznivega dejanja in pomoč pri njem ali udeležba z napeljevanjem k storitvi kaznivega dejanja

1. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se pomoč in udeležba z napeljevanjem k storitvi kaznivega dejanja v 18. in 20. členu konvencije obravnavata kot kaznivi dejanji, kadar sta storjeni naklepno.
2. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne in druge ukrepe, da se poskus storitve kaznivih dejanj iz 18. člena in točke a 20. člena konvencije obravnava kot kaznivo dejanje, kadar je storjeno naklepno.

22. člen – Odgovornost pravnih oseb

1. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da je lahko pravna oseba odgovorna za kaznivo dejanje v skladu s konvencijo, ki ga je v njeno korist storila fizična oseba samostojno ali kot del organa pravne osebe, v kateri ima vodilni položaj, na podlagi:
 - a) pooblastila o zastopanju pravne osebe;
 - b) pristojnosti, da lahko sprejema odločitve v imenu pravne osebe;
 - c) pristojnosti, da lahko opravlja nadzor v pravni osebi.
2. Poleg primerov iz prejšnjega odstavka pogodbenica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da je lahko pravna oseba odgovorna takrat, ko je pomanjkanje nadzora ali kontrole fizične osebe iz prejšnjega odstavka omogočilo, da je fizična oseba, ki je delovala v okviru njenih pristojnosti, storila kaznivo dejanje po tej konvenciji v korist pravne osebe.
3. Glede na pravna načela pogodbenice je lahko odgovornost pravne osebe kazenska, civilna ali upravna.
4. Taka odgovornost ne vpliva na kazensko odgovornost fizične osebe, ki stori kaznivo dejanje.

23. člen – Sankcije in ukrepi

1. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovi, da se kazniva dejanja, ki se določijo v skladu z 18. do 21. členom, kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami. Te sankcije naj za kazniva dejanja, ki se določijo v skladu z 18.

členom konvencije in jih storijo fizične osebe, vključujejo tudi odvzem prostosti, ki je lahko povod za izročitev.

2. Pogodbenica zagotovi, da za pravne osebe, ki so odgovorne v skladu z 22. členom, veljajo učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazenske ali nekazenske sankcije ali ukrepi, vključno z denarnimi kaznimi.
3. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da ji omogočijo, da zaseže ali kako drugače odvzame sredstva za storitev kaznivega dejanja in premoženjsko korist, ki izvira iz njega, kot določata 18. člen in točka a 20. člena te konvencije, ali premoženje v vrednosti, ki ustreza vrednosti take premoženjske koristi.
4. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da zagotovi začasno ali stalno zaprtje prostorov, uporabljenih za izvajanje trgovine z ljudmi, brez vpliva na pravice dobrovernih tretjih oseb, ali da storilcu začasno ali trajno onemogoči opravljanje dejavnosti, v okviru katere je bilo storjeno kaznivo dejanje.

24. člen – Oteževalne okoliščine

Pogodbenica zagotovi, da se navedene okoliščine obravnavajo kot oteževalne pri določanju kazni za kazniva dejanja, kot se določijo v skladu z 18. členom konvencije:

- a) kaznivo dejanje je storjeno naklepno ali je iz hude malomarnosti ogrozilo življenje žrtve;
- b) kaznivo dejanje je bilo storjeno zoper otroka;
- c) kaznivo dejanje je storil javni uslužbenec pri opravljanju svojih dolžnosti;
- d) kaznivo dejanje je bilo storjeno v okviru kriminalne organizacije.

25. člen – Predkaznovanost

Pogodbenica sprejme zakonodajne in druge ukrepe, ki omogočijo, da se pri določanju kazni upoštevajo pravnomočne sodbe, ki jih je druga pogodbenica sprejela v povezavi s kaznivimi dejanji v skladu s konvencijo.

26. člen – Določba o nekaznovanju

Pogodbenica v skladu s temeljnimi načeli svojega pravnega sistema predvidi možnost, da žrtev ne kaznuje zaradi njihove vpletenosti v nezakonite dejavnosti, če so bile v to prisiljene.

V. poglavje – Preiskava, pregon in procesno pravo

27. člen – Zasebni pregon in pregon po uradni dolžnosti

1. Pogodbenica zagotovi, da preiskave in pregon kaznivih dejanj, določenih v skladu s to konvencijo, niso odvisni od prijave ali obtožbe žrtve, vsaj kadar je bilo kaznivo dejanje v celoti ali delno storjeno na njenem območju.
2. Pogodbenica zagotovi, da lahko žrtev kaznivega dejanja, storjenega na območju pogodbenice, v kateri ne prebiva, vloži prijavo pri pristojnem organu države stalnega prebivališča. Če organ, pri katerem se vloži prijava, ni pristojen za njeno obravnavo, jo nemudoma pošlje pristojnemu organu pogodbenice, na območju katere je bilo kaznivo dejanje storjeno. Prijava se obravnava v skladu z notranjim pravom pogodbenice, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno.
3. Pogodbenica z zakonodajnimi in drugimi ukrepi ter v skladu s pogoji, ki jih določa njeno notranje pravo, vsaki skupini, ustanovi, društvu ali nevladni organizaciji, ki se bojuje proti trgovini z ljudmi ali se zavzema za varstvo človekovih pravic, zagotovi možnost, da žrtvi z njeno privolitvijo pomaga in/ali jo podpira med kazenskim postopkom v zvezi s kaznivim dejanjem, kot se določi v skladu z 18. členom konvencije.

28. člen – Zaščita žrtev, prič in oseb, ki sodelujejo s pravosodnimi organi

1. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne in druge ukrepe za učinkovito in ustrezno zaščito pred morebitnim maščevanjem ali ustrahovanjem, zlasti med preiskavo in pregonom storilcev in po njiju:
 - a) za žrtve;
 - b) po potrebi za osebe, ki prijavijo kazniva dejanja, kot se določijo v skladu z 18. členom te konvencije, ali kako drugače sodelujejo s preiskovalnimi organi in organi sodnega pregona;
 - c) za priče, ki pričajo v zvezi s kaznivimi dejanji, kot se določijo v skladu z 18. členom te konvencije;
 - d) po potrebi za družinske člane oseb iz točk a in c.
2. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se zagotovijo in ponudijo različne oblike zaščite. To lahko vključuje fizično zaščito, premestitev, spremembo identitete in pomoč pri iskanju zaposlitve.
3. Otrok, ki je žrtev, je deležen posebnih zaščitnih ukrepov, pri čemer se upošteva njegova korist.
4. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ali druge ukrepe, da se za člane skupin, ustanov, društev in nevladnih organizacij, ki izvajajo dejavnosti iz tretjega odstavka 27. člena, po potrebi zagotovi ustrezna zaščita pred morebitnim maščevanjem in ustrahovanjem, zlasti med preiskavo in pregonom storilcev in po njiju.
5. Za izvajanje tega člena pogodbenica predvidi možnost za sklepanje sporazumov ali dogovorov z drugimi državami.

29. člen – Posebej usposobljeni organi in koordinacijska telesa

1. Pogodbenica sprejme potrebne ukrepe, da se zagotovi, da so osebe in organi posebej usposobljeni za boj proti trgovini in zagotavljanje zaščite žrtev. Te osebe in organi so neodvisni v skladu s temeljnimi načeli pravnega reda pogodbenice, tako da lahko svoje naloge opravljajo učinkovito in brez nepotrebne pritiska. Osebe ali osebje teh organov mora biti ustrezno usposobljeno in imeti finančna sredstva za opravljanje svojih nalog.
2. Pogodbenica sprejme potrebne ukrepe, da se zagotovi usklajevanje med politikami in ukrepi vladnih služb in drugih javnih organov, ki delujejo proti trgovini z ljudmi, po potrebi z ustanovitvijo usklajevalnih teles.
3. Pogodbenica zagotovi ali okrepi usposabljanje ustreznih javnih uslužbencev za preprečevanje trgovine z ljudmi in boj proti njej, vključno za varstvo človekovih pravic. Usposabljanje se lahko organizira posebej za posamezen organ in se po potrebi osredotoči na načine preprečevanja trgovine z ljudmi, pregon trgovcev z ljudmi in varstvo pravic žrtev, vključno z zaščito žrtev pred trgovci.
4. Pogodbenica predvidi možnost za imenovanje nacionalnih poročevalcev ali vzpostavitev drugih načinov za spremljanje dejavnosti državnih institucij za boj proti trgovini z ljudmi in izpolnjevanje obveznosti po notranji zakonodaji.

30. člen – Sodni postopki

V skladu s Konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zlasti z njenim 6. členom, pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne in druge ukrepe, da se med sodnimi postopki zagotovijo:

- a) zaščita zasebnega življenja žrtev in po potrebi njihove identitete;
- b) varnost in zaščita žrtev pred ustrahovanjem

v skladu s pogoji po njenem notranjem pravu, če so žrtve otroci, pa s posebno skrbnostjo za njihove potrebe in zagotavljanje njihovih pravic do posebnih zaščitnih ukrepov.

31. člen – Jurisdikcija

1. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne in druge ukrepe, da se določi pristojnost za kaznivo dejanje v skladu s to konvencijo, če je storjeno:
 - a) na njenem ozemlju;
 - b) na ladji, ki pluje pod zastavo te pogodbenice;
 - c) v zrakoplovu, ki je registriran po pravu pogodbenice
 - d) in ga je storil njen državljan ali oseba brez državljanstva, ki običajno prebiva na njenem ozemlju, če je dejanje kaznivo po kazenski zakonodaji, tam, kjer je bilo storjeno, ali če je bilo dejanje storjeno zunaj ozemeljske jurisdikcije države;
 - e) proti kateremu od njenih državljanov.
2. Pogodbenica lahko ob podpisu ali deponiranju svoje listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope, izjavi, da si pridržuje pravico, da ne uporabi pravila o pristojnosti iz točk d in e prvega odstavka ali katerega koli njenega dela ali ga uporabi v posebnih primerih ali pod posebnimi pogoji.
3. Pogodbenica sprejme potrebne zakonodajne ukrepe, da se določi pristojnost za kazniva dejanja iz te konvencije, kadar je domnevni storilec na njenem območju in ga po zaprosilu za izročitev ne izroči drugi pogodbenici izključno zaradi njegovega državljanstva.
4. Kadar več kot ena pogodbenica uveljavlja pristojnost v zvezi z domnevnim kaznivim dejanjem, kot se določi v skladu s to konvencijo, se vpletene pogodbenice po potrebi posvetujejo, da določijo najprimernejšo pristojnost za pregon.
5. Ne glede na splošna pravila mednarodnega prava ta konvencija ne izključuje kazenske pristojnosti, ki jo izvaja pogodbenica v skladu z notranjim pravom.

VI. poglavje – Mednarodno sodelovanje in sodelovanje s civilno družbo

32. člen – Splošna načela in ukrepi za mednarodno sodelovanje

Pogodbenice sodelujejo med seboj v skladu s to konvencijo in veljavnimi mednarodnimi in regionalnimi dokumenti in dogovori, ki temeljijo na enotni in vzajemni zakonodaji in notranjem pravu v največjem mogočem obsegu, da bi:

- preprečevale trgovino z ljudmi in se bojevale proti njej;
- zagotovile zaščito in pomoč žrtvam;
- opravljale preiskave ali vodile postopke glede kaznivih dejanj, kot se določijo v skladu s to konvencijo.

33. člen – Ukrepi v zvezi z ogroženimi in pogrešanimi osebami

1. Kadar pogodbenica na podlagi razpoložljivih informacij utemeljeno sumi, da so na območju druge pogodbenice neposredno ogroženi življenje, svoboda ali telesna nedotakljivost osebe iz prvega odstavka 28. člena, pogodbenica, ki ima informacijo, v takem nujnem primeru to informacijo nemudoma sporoči drugi, da sprejme ustrezne zaščitne ukrepe.
2. Pogodbenice te konvencije lahko okrepijo svoje sodelovanje pri iskanju pogrešanih oseb, zlasti otrok, če na podlagi razpoložljivih informacij domnevajo, da je oseba žrtev trgovine z ljudmi. V ta namen lahko pogodbenice med seboj sklenejo dvo- ali večstranske sporazume.

34. člen – Informacije

1. Zaprošena pogodbenica nemudoma obvesti pogodbenico prosilko o končnem rezultatu v zvezi z ukrepi, sprejetimi v skladu s tem poglavjem. Zaprošena pogodbenica prav tako nemudoma obvesti pogodbenico prosilko o okoliščinah, ki onemogočajo izvajanje zaprosenega ukrepa, ali če obstaja verjetnost, da bo prišlo do občutnega odlašanja.

2. Pogodbenica lahko v okviru svojega notranjega prava brez predhodnega zaprosila drugi pogodbenici pošlje informacije, ki jih je pridobila pri svojih preiskavah, če domneva, da njihovo razkritje lahko pomaga pogodbenici prejemnici pri začetku ali izvedbi preiskav ali postopkov v zvezi s kaznivimi dejanji, kot se določijo v skladu s to konvencijo, ali so lahko podlaga za zaprosilo za sodelovanje te pogodbenice po tem poglavju.
3. Preden pogodbenica zagotovi informacijo, lahko zahteva, da ostane zaupna ali se uporablja pod določenimi pogoji. Če pogodbenica prejemnica takemu zaprosilu ne more ugoditi, o tem obvesti pogodbenico, da se nato odloči, ali naj informacijo kljub temu sporoči. Če pogodbenica prejemnica sprejme informacijo pod pogoji, jo ti zavezujejo.
4. Vse zaprosene informacije v zvezi s 13., 14. in 16. členom, potrebne za zagotavljanje pravic po teh členih, se pošljejo na zaprosilo pogodbenice brez odlašanja in z ustreznim upoštevanjem 11. člena te konvencije.

35. člen – Sodelovanje s civilno družbo

Pogodbenica spodbuja državne organe in javne uslužbence, da sodelujejo z nevladnimi organizacijami, drugimi ustreznimi organizacijami in člani civilne družbe pri ustanavljanju strateških partnerstev, da se doseže namen te konvencije.

VII. poglavje – Mehanizem spremljanja

36. člen – Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi

1. Skupina strokovnjakov za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (v nadaljevanju »GRETA«), spremlja, kako pogodbenice izvajajo to konvencijo.
2. GRETO sestavlja najmanj 10 in največ 15 članov, pri čemer se upoštevajo spolno in geografsko ravnotežje ter multidisciplinarnost strokovnega znanja. Člane izvoli Odbor pogodbenic za štiriletni mandat, ki je obnovljiv enkrat, izbrani pa so med državljani držav pogodbenic te konvencije.
3. Izvolitev članov GRETE temelji na teh načelih:
 - a) izbrani so med osebami z visokimi moralnimi vrednotami, ki so znani kot vrhunski strokovnjaki za človekove pravice, pomoč in zaščito žrtev ter ukrepanja proti trgovini z ljudmi ali imajo ustrezne strokovne izkušnje na področjih iz te konvencije;
 - b) delujejo kot posamezniki in so neodvisni in nepristranski pri opravljanju svojih nalog in jih učinkovito opravljajo;
 - c) v njej je lahko največ en državljan posamezne države;
 - d) predstavljajo glavne pravne sisteme.
4. Postopek izvolitve članov GRETE določi Odbor ministrov po posvetovanju s pogodbenicami te konvencije in po pridobitvi njihovega soglasja v enem letu po začetku veljavnosti te konvencije. GRETA sprejme svoj poslovnik.

37. člen – Odbor pogodbenic

1. Odbor pogodbenic sestavljajo predstavniki Odbora ministrov Sveta Evrope držav članic pogodbenic konvencije in predstavniki pogodbenic konvencije, ki niso članice Sveta Evrope.
2. Odbor pogodbenic skliče generalni sekretar Sveta Evrope. Prvi sestanek se skliče v enem letu po začetku veljavnosti te konvencije zaradi izvolitve članov GRETE. Pozneje se sestaja na zahtevo ene tretjine pogodbenic, predsednika GRETE ali generalnega sekretarja.
3. Odbor pogodbenic sprejme svoj poslovnik.

38. člen – Postopek

1. Postopek ocenjevanja se nanaša na pogodbenice konvencije in poteka v krogih, katerih trajanje določi GRETA. Na začetku vsakega kroga GRETA izbere posebne določbe, ki jih bo ocenjevala.
2. GRETA določi najustreznejša sredstva za ocenjevanje. Za vsak ocenjevalni krog pripravi vprašalnik, ki je lahko podlaga za ocenjevanje o tem, kako pogodbenice izvajajo konvencijo. Tak vprašalnik se naslovi na vse pogodbenice. Pogodbenice ga izpolnijo in odgovorijo na vsa druga vprašanja GRETE.
3. GRETA lahko prosi za informacije civilno družbo.
4. Poleg tega lahko GRETA v sodelovanju z državnimi organi in osebo za stike, ki jo pooblastijo po potrebi s pomočjo neodvisnih nacionalnih strokovnjakov, organizira obisk v posamezni državi. Pri obiskih lahko GRETI pomagajo strokovnjaki s posameznih področij.
5. GRETA pripravi osnutek poročila, ki vsebuje njeno analizo o izvajanju določb, ki jih je ocenjevala, pa tudi njene pobude in predloge za načine, s katerimi pogodbenica lahko rešuje ugotovljene težave. Osnutek poročila se pošlje v pripombe ocenjevani pogodbenici. GRETA jih upošteva pri oblikovanju svojega poročila.
6. Na tej podlagi GRETA sprejme svoje poročilo in ugotovitve v zvezi z ukrepi, ki jih je sprejela pogodbenica za izvajanje te konvencije. To poročilo in ugotovitve se pošljejo pogodbenici in Odboru pogodbenic. Poročilo in ugotovitve GRETE so od sprejetja dalje javno objavljene skupaj z morebitnimi pripombami pogodbenice.
7. Ne glede na postopek iz prvega do šestega odstavka lahko Odbor pogodbenic na podlagi poročila in ugotovitev GRETE sprejme priporočila, naslovljena na to pogodbenico v zvezi z: a) ukrepi, ki jih je treba sprejeti, da se izvedejo sklepi GRETE, po potrebi z določitvijo datuma, do katerega je treba sporočiti informacijo o izvajanju priporočil in b) namenom spodbujanja sodelovanja s to pogodbenico za ustrezno izvajanje te konvencije.

VIII. poglavje – Razmerje do drugih mednarodnih dokumentov

39. člen – Razmerje do Protokola za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu

Ta konvencija ne vpliva na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz Protokola za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjuje Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu, in njen namen je okrepiti varstvo, ki ga zagotavlja protokol, in razviti standarde, ki jih vsebuje.

40. člen – Razmerje do drugih mednarodnih dokumentov

1. Ta konvencija ne vpliva na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz drugih mednarodnih dokumentov, katerih pogodbenice so ali bodo postale pogodbenice te konvencije, ki vsebujejo določbe o zadevah, ki jih ureja ta konvencija, in zagotavljajo boljšo zaščito in pomoč žrtvam trgovine z ljudmi.
2. Pogodbenice te konvencije lahko med seboj sklepajo dvo- in večstranske sporazume o zadevah, ki jih ureja konvencija, zaradi dopolnitve ali okrepitev določb ali omogočanja uporabe načel, ki jih vsebuje.
3. Pogodbenice, ki so članice Evropske unije, v svojih medsebojnih odnosih uporabljajo predpise Skupnosti in Evropske unije, če obstajajo predpisi Skupnosti in Evropske unije, ki urejajo posamezno področje in veljajo v posameznem primeru, ne glede na cilj in namen te konvencije in na njeno polno uporabo pri drugih pogodbenicah.
4. Ta konvencija z nobeno določbo ne posega v pravice, obveznosti in odgovornosti države ali posameznikov po mednarodnem pravu, vključno z mednarodnim humanitarnim pravom in mednarodnim pravom o človekovih pravicah, in zlasti po konvenciji iz leta 1951 in protokolu iz leta 1967 o statusu beguncev, in v načelo nevračanja, kot je vsebovano v teh dokumentih.

IX. poglavje – Spremembe konvencije

41. člen – Spremembe

1. Vsak predlog za spremembo te konvencije, ki ga predstavi pogodbenica, se sporoči generalnemu sekretarju Sveta Evrope, ki ga pošlje državam članicam Sveta Evrope, vsaki podpisnici, vsaki državi pogodbenici, Evropski skupnosti, vsaki državi, ki je bila povabljenka k podpisu te konvencije v skladu z 42. členom, in vsaki državi, ki je bila povabljenka k pristopu k tej konvenciji v skladu s 43. členom.
2. Vsaka sprememba, ki jo predlaga pogodbenica, se sporoči GRETI, ki Odboru ministrov pošlje svoje mnenje o predlagani spremembi.
3. Odbor ministrov preuči predlagano spremembo in mnenje GRETE in po posvetovanju s podpisnicami te konvencije ter ob prejemu njihovega soglasja lahko sprejme spremembo.
4. Besedilo spremembe, ki ga sprejme Odbor ministrov v skladu s tretjim odstavkom, se pošlje pogodbenicam v sprejetje.
5. Sprememba, sprejeta v skladu s tretjim odstavkom, začne veljati prvi dan meseca po poteku enega meseca po datumu, ko so vse pogodbenice obvestile generalnega sekretarja, da so jo sprejele.

X. poglavje – Končne določbe

42. člen – Podpis in začetek veljavnosti

1. Konvencija je na voljo za podpis državam članicam Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri njeni pripravi, in Evropski skupnosti.
2. Konvencijo je treba ratificirati, sprejeti ali odobriti. Listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi se hranijo pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.
3. Konvencija začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je deset podpisnic, od katerih je najmanj osem držav članic Sveta Evrope, izrazilo soglasje, da jih konvencija zavezuje v skladu s prejšnjim odstavkom.
4. Za državo iz prvega odstavka ali za Evropsko skupnost, ki pozneje izrazi soglasje, da jo konvencija zavezuje, začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu deponiranja njene listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.

43. člen – Pristop h konvenciji

1. Po začetku veljavnosti konvencije lahko Odbor ministrov Sveta Evrope po posvetovanju s pogodbenicami in ob pridobitvi njihovega soglasja povabi katero koli državo nečlanico Sveta Evrope, ki ni sodelovala pri pripravi konvencije, da pristopi k njej na podlagi sklepa, ki ga sprejme večina, kot določa točka d 20. člena Statuta Sveta Evrope, in soglasno sprejetega sklepa predstavnikov držav pogodbenic, ki imajo pravico biti zastopane v Odboru ministrov.
2. Za državo, ki h konvenciji pristopi, začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu deponiranja listine o pristopu pri generalnem sekretarju Sveta Evrope.

44. člen – Ozemeljska uporaba

1. Država ali Evropska skupnost lahko ob podpisu ali deponiranju listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu določi območje ali območja, na katerih se ta konvencija uporablja.
2. Pogodbenica lahko kadar koli pozneje z izjavo, naslovljeno na generalnega sekretarja Sveta Evrope, razširi uporabo konvencije na katero koli drugo območje, ki je določeno v izjavi in za mednarodne odnose katerega je odgovorna ali v imenu katerega je pooblaščenka prevzemati obveznosti. Za tako območje začne konvencija veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je generalni sekretar prejel tako izjavo.
3. Z uradnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja, je mogoče umakniti vsako izjavo, dano po prejšnjih dveh odstavkih za katero koli območje, določeno v taki izjavi. Umik

začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je generalni sekretar prejel tako uradno obvestilo.

45. člen – Pridržki

K tej konvenciji niso dopustni nobeni pridržki, razen pridržka k drugemu odstavku 31. člena.

46. člen – Odpoved

1. Pogodbenica lahko konvencijo kadar koli odpove z uradnim obvestilom, naslovljenim na generalnega sekretarja Sveta Evrope.
2. Taka odpoved začne veljati prvi dan meseca po poteku treh mesecev po dnevu, ko je generalni sekretar prejel uradno obvestilo.

47. člen – Uradno obvestilo

Generalni sekretar Sveta Evrope uradno obvesti države članice Sveta Evrope, vsako državo podpisnico, vsako državo pogodbenico, Evropsko skupnost, vsako drugo državo, ki je bila povabljena, da podpiše konvencijo v skladu z 42. členom, in vsako državo, ki je bila povabljena, da pristopi h konvenciji v skladu s 43. členom, o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti konvencije v skladu z 42. ali 43. členom,
- d) vsaki spremembi, sprejeti v skladu z 41. členom, in datumu začetka veljavnosti te spremembe,
- e) vsaki odpovedi, dani na podlagi 46. člena,
- f) vsakem drugem dejanju, uradnem obvestilu v zvezi s to konvencijo,
- g) vsakem pridržku po 45. členu.

V potrditev tega so podpisani, ki so bili za to pravilno pooblaščen, podpisali to konvencijo.

Sklenjeno v Varšavi 16. maja 2005 v angleškem in francoskem jeziku, pri čemer sta obe besedili enako verodostojni, v enem samem izvodu, ki se hrani v arhivu Sveta Evrope. Generalni sekretar Sveta Evrope pošlje overjeno kopijo vsaki državi članici Sveta Evrope, državam nečlanicam, ki so sodelovale pri pripravi konvencije, Evropski skupnosti in vsaki državi, ki je povabljena, da pristopi k njej.